

Kotona joulukuun 19. päivänä

Rakkain Rose-serkku!

Tartuin heti kynään kertoakseni, että olen nyt turvallisesti kotona. Sää oli onneksi suotuisa ja lumisade alkoi vasta perille päästyämme.

Vielä kerran lämpimät kiitokseni sekä sinulle että tädille ja sedälle näistä ihastuttavista kuukausista, jotka sain viettää luonanne Invernessissä! Uskothan, että nautin joka hetkestä, vaikka ikävöinkin niin usein kotiin. Mutta poissaolo teki minulle varmasti hyvää monella tavalla. Äiti sanoi, että olen ”kasvanut silmissä”, enkä usko, että hän tarkoitti vain pituuttani.

On sanomattoman suloista olla kotona, mutta myönnettäköön, että olen jo monet kerrat kaivannut sinua ja kaikkia hauskoja yhteisiä hetkiämme. Miten toivonkaan, että minulla olisi kaltaisesi sisar! Jos minulla on joskus oma perhe, toivon todellakin, että siinä on useampia tyttöjä ja poikia.

Rakastan veljiäni, mutta eihän heidän kanssaan voi koskaan puhella asioista sillä tavalla kuin toisen tytön kanssa voi. Walter alkaa kuulostaa päivä päivältä enemmän isältä ja puhuu vain tilan asioista, niin että olin haukotella leukani sijoiltaan matkalla, vaikka hän olikin kauhean ystävällinen lähtiessään hakemaan minua kotiin. Kuten tiedät, Will on ollut koko syksyn Glasgow’ssa opissa ja hänen päänsä tuntuu menneen siellä aivan pyörälle, eivät häntä enää kiinnosta kotiasiat. Ja Jim on vielä kovin lapsellinen.

Äiti sanoikin haikeana, että heillä on ollut tavattoman hiljainen syksy, kun sekä Will että minä olemme olleet poissa. Kotiintulomme – vaikkakin ainoastaan minä olen jäämässä – oli kuulemma paras joululahja, minkä hän saattoi saada. Hän on aina ohi mennessään silittänyt hiuksiani ja taputtanut poskeani ja kaikin tavoin osoittanut, miten iloinen on siitä, että olen taas kotona.

Minä puolestani olen nauttinut kaikista niistä kotoisista asioista, joita kaipasin. Älä käsitä väärin, Rose kulta, teillä oli

hurmaavaa! Mutta koti on sittenkin aina koti. Olen ollut niin onnellinen saadessani herätä omassa kapeassa vuoteessani aamuisin ja kuulla, miten Dottie sytyttää tulta alakerran uuneihin. Olen iloinnut saadessani kulkea kylällä ja tavata tuttuja, ja löytänyt mielihyvää kotitöistäkin, sillä on niin hupaisaa taas auttaa keittiössä ja tomuttaa huoneita ja parsia poikien sukkaa, kun sain niin monta kuukautta olla teillä palveltavana.

Olemme valaneet kynttilöitä ja leiponeet jouluksi, ja oikein odotan sitä hetkeä, kun Walter ja isä tuovat metsästä havuja köynnöksiä varten, sillä niiden solmimisesta pidän, vaikka sormia pistelee ja esiliinani tulee pihkaan.

Mutta sittenkin... Äiti sanoo minun ”kasvaneen silmissä”, ja koen itsekin jollakin tavalla muuttuneeni. En ole enää niin lapsellinen kuin lähtiessäni. Kuvittele, että vuoteellani istui vielä vanha nukkeni, kun palasin! Nukke! Tuntuu, kuin siitä ajasta olisi ihmisikä.

Ensimmäisenä iltana kotona Jim kysyi ilkkurisesti, olenko minä kihloissa. En käsitä, mistä hän oli saanut moista päähänsä, ja hämmennyin niin, että taisin vähän punastua. Ymmärrät tietysti, ketä minä ajattelin — ehdin jo pelästyneenä kuvitella, että äitisi oli saanut jotakin selville ja kirjoittanut kotiin! Sillä vaikka kapteeni ei ehtinyt kosia ennen lähtöäni, minulle jäi jotenkin epämiellyttävä tunne siitä, että hän aikoi tehdä sen. Enkä ole aivan varma siitä, mitä äiti ja isä sanoisivat kuullessaan kaikista niistä tanssiaisista ja ajeluretkistä.

Onneksi äiti ja isä eivät puuttuneet mitenkään Jimin kiusantekoon, ja ajattelin huojentuneena, että he eivät olleet edes huomanneet sitä. Mutta kun eräänä iltana menin käsityöni kanssa istumaan isän seuraksi salin takan ääreen, niin kuin minulla aina ennenkin oli tapana, hän myhäili tyytyväisenä piippunsa takaa ja taputti kättäni.

-Sinusta tulee yhtä kaunis kuin äidistäsi, Cathy, hän sitten sanoi. -Nyt sen huomaa, kun olet ollut poissa ja aikuistunut.

Minä olin kovin iloinen hänen sanoistaan, sillä tahtoisin mielelläni olla sievä. Lisäksi olen hieman hermostunut siitä,

mitä äiti sanoo nähdessään sen puvun, jonka täti minulle teetti. Tiedän, että sinä sait samanlaisen ja olet yhtä lailla vasta kuusitoistavuotias, mutta täällä Glen Longissa ajatukset muodista tulevat aika paljon jäljessä siitä, mitä Invernessissä ajatellaan! Kuitenkin, jos isän mielestä olen aikuistunut, äidillä voi tuskin olla mitään sitä vastaan, että minulla on jo aikuisen juhlapuku.

Isä tuprutteli piippuaan taas vähän aikaa vaiti, ja minä jatkoin koruommeltani. Oli niin mukavaa olla siinä rauhassa ja hiljaisuudessa. Äidin ääni kuului keittiöstä, ja kohta minun piti mennä kattamaan illallispyytää. Mutta nämä iltahetket isän kanssa kahden ovat aina olleet minulle tärkeitä.

Sitten isä yhtäkkiä taas katsoi minuun.

-George Stewart on kysellyt sinusta, hän sanoi.

Minä pistin sormeeni ennen kuin tajusinkaan.

-Kuka? kysyin, vaikka hyvin tiesin.

-Kuusikukkulalta, kai sinä nyt hänet muistat, isä sanoi aivan kuin huvittuneena.

-Ai, Geordie, minä mutisin.

Minähän kerroin hänestä sinulle, Rose. Miten ennen teille lähtöäni törmäsimme silloin tällöin kylällä ja hän hakeutui aina puheisiini. Mutta en todellakaan ymmärtänyt, että hänellä olisi mitään tarvetta ”kysellä minusta”. Minähän olin vasta lapsi lähtiessäni.

-Hän taitaa katsella vaimoa, isä sitten jatkoi aivan kuin olisi puhunut itsekseen. -Angus Brown kertoi hänen olleen kiinnostunut ostamaan vanhan Abrahamin tilan. Se on yleensä merkki siitä, että nuori mies suunnittelee perheen perustamista.

-Eikö hän jää kotiinsa? minä kysyin kiitollisena vanhan Abrahamin tilasta, joka salli minun viedä puheen vaarattomammille vesille.

-Ilmeisesti Tom on tulossa takaisin. Miksi, sitä minä en ymmärrä. En *minä* syydä kahmalokaupalla rahaa Willin koulutukseen sen tähden, että hän palaisi kotinurkkiin! Ehkä lakikoulu oli pojalle sittenkin liian kova pala. Hulluahan

alunperinkin oli lähettää vanhinta poikaa opiskelemaan, mutta Stewarteilla on aina ollut tuollaisia kummallisia päähänpistoja.

Siihen en osannut sanoa mitään. Kuusikukkulan pojat ovat minulle aika vieraita, sillä he ovat enemmän Walterin ikäluokkaa. Siksi minua olikin kesällä ihmetyttänyt se into, millä Geordie etsi seuraani.

Invernessin kokemusteni jälkeen tietysti ymmärrän jo enemmän kuin silloin, mutta tuntuu vähän epämiellyttävältä kun isä puhuu ”vaimon katselemisesta”. En minä tahdo mennä naimisiin, en vielä pitkään aikaan! Haluan olla kotona äidin ja isän luona.

Ja nyt minun on kiiruhdettava auttamaan äitiä siivouksessa. Olen jo viivytellyt liian kauan, mutta halusin kirjoittaa ensiksi sinulle. Oikein hyvää joulua sinulle, rakas Rose, ja tati kullalle ja sedälle!

Rakkain terveisin
serkkusi Cathleen

Tammikuun 14. päivänä

Rakkain Rose!

Sydämellinen kiitos pitkästä kirjeestäsi ja ihastuttavasta joulukortista! Se on niin kaunis, että olen kiinnittänyt sen vuoteeni yläpuolelle.

Oli suuri ilo kuulla, että voitte hyvin ja että joulunne on ollut kaikella tavalla onnistunut! Kysyit, enkö yhtään harmittele lähtöäni, kun teillä siellä on ollut niin monia kutsuja ja tanssiaisia. En väitä, ettenkö olisi tahtonut kokea sitä kaikkea kanssasi, mutta äläpä suhtaudu noin ylimielisesti meidän pieneen maalaiskyläämme! Sillä onhan meilläkin omat huvituksemme.

Toki sinusta varmaankin sukukutsut ja luistinrata ja rekiajelut ja kirkkoon meno ei ole suuresti mainittavaa, mutta minua se kaikki on ilahduttanut. On niin hyvä tavata kaikkia läheisiä ihmisiä ja tuntee, että kuuluu johonkin. Sillä niin

rakkaasti kuin te minua Invernessissä pidittekin, enhän minä sinne koskaan kuulunut.

Harkitsin jo lopettavani tähän ja jättäväni täysin vastaamatta kysymykseesi ”ihailijoista”, jolla tahdot arvatenkin vain kiusoitella minua. Mutta enpä malta sittenkään. Pakkohan minun on kertoa tästä jollekulle! Ja sinä olet tarpeeksi kaukana ja siksi kaikin tavoin turvallinen kuulija.

Sillä uudenvuodenaattona järjestettiin Kuusikukkulalla suuret kutsut, ja minä pukeuduin tietysti uuteen pukuuni. Älä kerro äidillesi, että minun äitini rypisti kulmiaan sen nähdessään ja sanoi jotakin siitä, miten oli ”kuvitellut Maryllä olevan enemmän järkeä”, kun kerroin äitisi tahtoneen teettää sen.

Minä puolestani tunsin itseni oikein tyylikkääksi, kunnes veljeni päättivät nitistää turhamaisuuteni esittämällä ulkonäöstäni tavattoman pisteliäitä huomautuksia. Niinhän he ovat tehneet aina, enkä minä ole siitä välittänyt, mutta nyt tulín epävarmaksi.

Entä, ellen pystyisikään tanssimaan etuosastaan niin tiheästi laskostetussa puvussa ja pitkässä laahuksessa? Entä jos miehusta oli sittenkin liian tiukka ja pyörtyisin? Entä jos tukkalaitteeni näytti tosiaankin ”kärähtäneeltä”, kuten Jim sanoi? (Myönnän, että pari suortuvaa oli kokenut hiukan kovia kihartaessani niitä, kun en malttanut kokeilla hiilihangon kuumuutta sanomalehteen, mutta olin saanut ne mielestäni hyvin piiloon samettirusetin alle.)

Se oli tietysti aivan hupsua, koska olin tanssinut Invernessissäkin tässä samassa puvussa ja aivan pyörtymättä, mutta nyt aloin miettiä, olinko sittenkin liian hieno ja pitäisikö minun vaihtaa ylteni jotakin vaatimattomampaa.

-Älä ole typerä, äiti sanoi. -En väitä, ettenkö mielelläni olisi vielä nähnyt tyttöäni paremmin ikääsi sopivassa asussa, mutta jos sisareni on tahtonut teettää sinulle juhlapuvun, sinä käytät sitä.

Ja niin minä käytin sitä. Ja kun saavuimme perille, olin oikein tyytyväinen asuuni. Oli sentään uusivuosi, ja minä olin menossa tanssiaisiin, eikä edes äiti vaatinut, että minun pitäisi yhä näyttää pikkutytyltä!

Kuusikukkula on kuin luotu juhliin: siinä on valtava sali jossa tanssia ja suuri aula johon mahtuu kerralla suurikin joukko saapuvia vieraita. Stewartit ovat hyvin vieraanvaraisia, ja nytkin käytännössä koko kylä oli kutsuttu.

Vahakynttilät paloivat kaikissa lampeteissa ja kynttilänjaloissa, takoissa roihusivat suuret valkeat, ruokasaliin oli katettu valkoinen pöytä, jonka suuria tarjoiluvateja täydennettiin sitä mukaa kuin sieltä haettiin syötävää, ja soittajia oli niin monta, että he saattoivat vaihtaa vuoroja ja tanssi oli käynnissä käytännössä koko ajan.

Voi, miten jännittävä se hetki onkaan, kun saavutaan juhlapaikalle ja astutaan tanssisaliin! Olin tietysti joulun aikaan jo tavannut kylän tuttuja poikia, mutta silti sydämeni pamppaili iloisesta odotuksesta mieltiessäni, kuka minulle ensiksi kumartaisi.

Tuskin olin päässyt kynnyksen yli, kun joku todellakin jo seiso i edessäni kysymässä, tahtoisinko tanssia. Se oli Geordie Stewart, nuorempi Kuusikukkulan pojista, hän, joka oli isän mukaan ”kyselleyt minusta”. Olin nähnyt hänet tietysti joulun aikana kirkossa ja kylällä, mutta pyrkinyt välttämään suoranaista tapaamista, sen verran isän puheet olivat minuun vaikuttaneet.

Olinkin ajatellut, että isä oli vain tapansa mukaan vähän liioitellut ja kiusoitellut minua ja että saato i unohtaa koko asian. Mutta nyt Geordie oli siinä ja pyysi minua parikseen. Eikä minulla ollut tietysti mitään syytä kieltäytyä, vaikka näin äidin ja isän vilkaisevan toisiaan tavalla, jota en oikein osaa selittää.

Ei hänen kanssaan tanssimisessä toki mitään vastenmielistä ollut. Hän on hyvin komea ja hyvin hauska ja tanssii erittäin hyvin. Minä lakkasin vähitellen hermoilemasta ja nautin siitä, että minulla oli niin miellyttävä kavaljeeri ja että pukuni oli

varmaankin salin kaunein. Ja ei, se ei ollut liian tiukka tanssimiseen, enkä kompastunut laahukseeni, sillä sinähän opetit, miten se nostetaan käsivarrelle tanssittaessa!

Mutta kun Geordie ei tahtonut laskea minua lainkaan käsistään ja torjui kaikki muut, jotka koettivat uuden tanssin alkaessa tulla pyytämään minua parikseen, aloin tuntea oloni kiusalliseksi. Eihän ole tapana, että saman parin kanssa tanssitaan näin monta tanssia, ellei olla kihloissa! Näin hänen äitinsä katsovan meitä pitkään, ja näin muutamien rouvien kuiskuttelevan, ja arvasin, ettei äiti pitäisi siitä, että hänen tyttärestään alettaisiin puhua.

Niinpä olin horjahtavinani ja valitin tullee hiukan huonovointiseksi kaikesta pyörimisestä. Lähdimme tanssilattialta ja sitten pyysin, että Geordie hakisi minulle jotakin juotavaa.

Se oli kieltämättä vähän ilkeä tempu. Sillä kun hän oli jättänyt minut tuoliin salin seinustalle ja kiiruhtanut täyttämään palvelutehtävänsä, minä hypähdin pystyyn ja juoksin tieheni. Ajattelin piiloutua vähäksi aikaa, jotta hän ymmärtäisi jättää minut rauhaan.

Alakerran huoneet olivat täynnä väkeä, joten kiiruhdin portaat yläkertaan. Aula oli leikkivien lasten valtaama, ja vähän aikaa tunsin suunnatonta kiusausta liittyä heidän seuraansa. Tiedäthän, miten paljon pidän lapsista! Mutta en sittenkään tohtinut, sillä en tahtonut Geordien löytävän minua aivan heti.

En tiennyt, mihin kaikki ovet yläaulasta johtaisivat. Mutta tempasin auki yhden niistä, pujahdin sisään ja suljin oven takanani.

Olin tullut suureen huoneeseen, joka oli kalustettu arvokkain vanhanaikaisin huonekaluin ja jossa oli jotenkin tavattoman kodikas tunnelma. Iltataivaan tähdet kajastivat kahdesta ikkunasta, joista toinen antoi puutarhaan, toinen vuorille.

Ja samassa, aivan liian myöhään, tajusin, etten ollut yksin. Puutarhanpuoleisella ikkunalaudalla istui joku.

En tiedä pelästyinkö enemmän vaiko häpesin. Millä oikeudella minä tunkeudu in toisten ihmisten kodissa huoneisiin, joita ei ollut vieraille tarkoitettu! Mutta miksi joku muukin oli täällä kuin kotonaan, eikä alhaalla juhlimassa?

-Hyvä tavaton, eikö se ole Cathleen Clarke, hahmo ikkunalla sanoi. Sitten hän nousi ja otti käteensä kynttilän, joka oli palanut ikkunalaudalla hänen vierellään.

Hän oli pitkä ja vaalea, yhtä pitkä ja vaalea kuin Geordie, ja hänellä oli samankaltaiset piirteet. Mutta hänen katseessaan oli tyyneyttä ja vakavuutta, joka miellytti minua. Ja katsoessani kynttilänvalossa hänen sinisiin silmiinsä tunsin yhtäkkiä hupsusti toivovani, että minäkin miellyttäisin häntä.

-En ollut tuntea sinua, hän sanoi. -Sinusta on tullut iso tyttö.

Punastuin harmista. Iso tyttö! Aivan kuin olisin ollut lapsi!

-Mutta eihän se ole kummakaan, hän jatkoi. -Emme ole nähneet aikoihin. Sinä olit lähtenyt sukulaisiin Invernessiin, kun minä kesällä tulin lomalle.

Yhtäkkiä minusta tuntui hyvin mukavalta se, että hän oli havainnut poissaoloni.

-Hyvää iltaa, Tom, sanoin. -Minä luulin, että sinä olet Edinburghissa.

En todellakaan edes muistanut, koska olin nähnyt Thomas Stewartin viimeksi. Hän on ollut jo pitkään poissa opintojensa parissa, ja luonteeltaan hän on erilainen kuin veljensä, vakavampi ja hiljaisempi.

-Ei, tulin joulupäivänä ja lähdin taas parin päivän kuluttua, hän sanoi.

-Mutta miksi sinä... aloitin, kun tajusin, ettei asia minulle kuulunut. Tuntui vain niin oudolta, että talon vanhin poika, joka vieläpä oli käynyt kotoa kauempana kuin Fort Williamissa — ja sitä ei moni Glen Longista ole tehnyt — ei ollut alakerrassa juhli van väkijoukon keskipisteenä. Kun nyt ajattelee, millaisen mekkalan Willinkin saapuminen Glasgow' sta oli kylässä aiheuttanut!

-Miksi sinä? hän kysyi puolestaan, ja kynttilänvalo tuikki hänen sinisissä silmissään. Yhtäkkiä tajusin, ettei hän ollutkaan niin totinen luonteeltaan kuin olin aina kuvitellut.

Ja tajusin, etten voisi sanoa hänelle, miksi olin syöksynyt sillä tavalla sisään. Miltä se nyt kuulostaisi, jos sanoisin paenneeni hänen veljeään!

-Minä... halusin olla hetken yksin, änkytin.

-Niin minäkin, Tom vastasi. -Käykö sinulle, että olemme yhdessä yksin? Tule istumaan.

Hän palasi ikkunalaudalle, ja minä menin perässä.

Se oli sellainen vanhanaikainen ikkunalauta, jolla on hyvin mukava istua. Ja ikkuna oli sellainen suuri ja tehty kupruilevasta lasista, jonka läpi maailma näyttää yhtä aikaa todelta ja sadulta. Nojasin otsaani ikkunalasiin ja katsoin ulos lumen peittämään puutarhaan. Huomasin hupsusti ajattelevani, että minun olisi pitänyt varmaankin ujoitella Tomin seurassa, kun tunsin häntä niin huonosti, mutta sen sijaan minulla olikin oikein hyvä ja mukava olla.

Hän alkoi kysellä kuulumisiani, ja minä huomasin kertovani kaikenlaista Invernessistä ja sinusta ja tädistä ja sedästä — mutta jostakin syystä vaikenin täysin kapteenista — ja sitten tietysti äidistä ja isästä ja veljistäni. Ja sitten hän kertoi, millaista on opiskella Edinburghissa, jossa hän lukee lakia tullakseen asianajajaksi.

-Tai oikeastaan minä aion käräjätuomariksi, hän selitti minulle. -Asianajajana minun pitäisi asua kaupungissa, jotta saisin kylliksi asiakkaita. Tuomarina voin asua täällä, vaikka se tietysti tietääkin runsasta matkustamista aika ajoin.

Kysyin, eikö hän halua jäädä kaupunkiin, ja hän puisti nauraen päätään.

-En minä sen tähden ole oppia hakenut, että tahtoisin kotoani mahdollisimman kauas, hän selitti.

Muistin, mitä isä sanoi Willin kouluttamisesta, ja olin vähän hämmentynyt.

-Vaikka Geordielle se tietysti olisi sopinut, hän jatkoi puoleksi itsekseen. Sitten hän aivan kuin havahtui. -Mutta

minkä ihmeen tähden minä pidättelen sinua täällä, Cathy. Sinunhan pitäisi olla alhaalla tanssimassa.

Voi Rose, oli aivan vähiltä, etten sanonut istuvani tuhannesti mieluummin hänen kanssaan siinä ikkunalaudalla kynttilänvalossa katselemassa ulos tähtikirkkaaseen yöhön ja puhelemassa arkisista asioista! Mutta enhän voinut sanoa sellaista, ja olin niin hämmentynyt tuosta yllättävästä ajatuksestani, että liu'uin alas ikkunalaudalta.

-Etkö sinä tule? minä kuitenkin kysyin.

Ja hän katsoi äkkiä minuun sinisillä silmillään ja kysyi:

-Tahtoisitko minun tulevan?

Nyökkäsin, sillä jostakin syystä pelkäsin ääneni pettävän, jos vastaisin. Ja hän puhalsi kynttilän sammuksiin, nousi ja ojensi käsivartensa minulle.

-Mennään sitten.

Tuntui jollakin tavalla juhlalliselta ja samalla niin turvalliselta nojautua hänen käsivarteensa, kun laskeuduimme portaita. Onneksi väkeä oli niin paljon ja hälinä niin suuri, ettei kukaan tuntunut huomaavan meidän saapumistamme alakertaan. En tohdi ajatella, mitä äiti olisi sanonut siitä, että olin istunut varmaankin tunnin tai puolentoista verran kahdestaan nuoren miehen kanssa suljetussa huoneessa!

Mutta sitten tajusin, että *joku* oli huomannut meidät. Geordie, joka oli selvästi etsinyt minua epätoivoisesti ja ilmestyi nyt luoksemme.

-Mihin sinä katosit? hän kysyi melkein vihaisesti.

-Minä halusin vähän levätä, sopersin.

-Anna hänen olla, Tom sanoi ja katsoi tiukasti veljeensä.

-*Sinulla* ei ole mitään tekemistä hänen kanssaan, sanoi Geordie.

Samassa minä ymmärsin, että tässä talossa oli tapahtunut jotakin ikävää, ennen kuin ensimmäiset vieraat olivat tulvineet kynnyksen yli. Veljesten välit tuntuivat olevan niin kireät, että ne melkein soivat kaiken musiikin ja puheensorinan yli. Sen tähden Tom oli mieluummin pysytellyt yläkerrassa.

Mutta jollakin tavalla tunsin myös, etteivät he sittenkään vain tuon aiemmin tapahtuneen tähden tuijottaneet toisiaan sillä tavoin minun pääni yli.

Voi Rose, olen kuullut kerrottavan, että ihminen saattaa aivan yllättäen ymmärtää asioita, joita ei hänelle sanota. Nyt minä pyydän, ettet naura minulle tai pidä minua itserakkaana, kun minä yhtäkkiä tajusin... Muistathan, miten joskus puhelimme siitä, kuinka imartelevaa olisi saada monta ihailijaa, jotka kilpailisivat suosiostamme. Nyt käsitin, ettei siinä ole mitään imartelevaa, se on kauheaa!

Otin askeleen taaksepäin livahtaakseni tieheni, mutta en ehtinyt. Tom tarttui käteeni ja sanoi:

-Tanssithan kanssani, Cathy?

En tahtonut tanssia kenenkään kanssa! Tahdoin pois, pois tuosta pelottavasta aikuisten maailmasta, kotiin nukkeni luo! Mutta sitä en voinut sanoa. Ja pääasia olisi, että tuo kauhea jännite poikien välillä katkeaisi. Sain siis mielelläni tanssivani.

Niin me tanssimme. Ja voi Rose, sitä olisin voinut jatkaa ikuisesti! Älä nyt naura minulle, rakas serkku, älä pidä minua kevytmielisenä, sillä enhän minä voi sanoa häntä edes tuntevani. Mutta minun oli niin sanoinkuvaamattoman hyvä olla hänen lähellään!

Samassa huudettiin, että kello oli melkein kaksitoista. Me kokoonnuimme kaikki seuraamaan, miten minuutit kuluivat ja miten tuli puoliyö ja vuosi vaihtui. Ja kun me sitten hurraahuotojen ja maljojen jälkeen lauloimme tuon tutun vanhan laulun valtavana, huoneesta toiseen kiemurtelevana piirinä toisiamme käsistä pitäen, ja minun käteni oli Tomin kädessä, pelkäsin pyörtyväni siihen paikkaan.

No, kaikki juhlat päättyvät, ja kuten tiedät, ihanimpia juhlia seuraa yleensä ikävin aamu. Niin nytkin. Äiti otti minut puhutteluunsa ja vaati saada tietää, mitä kaikkea illan aikana oli tapahtunut. Hän ei ole mitenkään liian herkkä kylän juorujen suhteen, mutta hänellekin oli liikaa se, että molemmat Stewartin pojat olivat tanssittaneet minua niin

innokkaasti — ja että ilmeisesti muutkin olivat nähneet, miten he katsoivat toisiinsa minun pääni yli.

-Pidä varasi nyt, Cathy, äiti sanoi ankarasti. -Älä anna imartelun panna päätäsi pyörälle tai tee hätiköityjä päätöksiä.

Koetin vakuuttaa hänelle, ettei minulla ollut tarve tehdä minkään asian suhteen sen enempää hätiköityjä kuin harkittujakaan päätöksiä, mutta hän vain puisteli päätään.

Myönnettäköön, että illan tapahtumien jälkeen odotin, tultaisiinko minua tervehtimään, kuten Invernessissä juhlien jälkeen. Mutta vasta toisena arkipäivänä Dottie haki minut askareitteni parista. Voi Rose, niin nopeasti en koskaan ole heittänyt esiliinaa edestäni ja järjestänyt hiuksiani!

Olin toiveikas ja varma, että tulija olisi Tom. Meillä oli ollut niin tavattoman mukavaa, hän oli tahtonut tanssia kanssani, totta kai hän tulisi tapaamaan minua!

En tiedä, mitä kasvoni paljastivat, kun salissa odottikin Geordie. Koetin nopeasti peittää pettymykseni ja olla ystävällinen ja kohtelias, kun istuimme puhelemaan. Mutta jossakin vaiheessa en saanut enää olluksi, vaan aivan ohimennen kysyin, vieläkö Tom oli kotona.

-Ei, sanoi Geordie. -Hän lähti tänä aamuna.

Odotin, toivoin, että hän jatkaisi, että saisin edes terveisiä. Mutta en saanut.

Voi Rose, olen niin pahoilla mielin! Kuvittelin aivan todella, että Tom viihtyi seurassani, että hän kutsui minut tanssiin omasta halustaan eikä siksi, että tahtoi säästää minut kiusalliselta kohtaamiselta veljensä kanssa. Mutta selvästikään koko ilta ei ollut merkinnyt hänelle yhtään mitään.

Tunnustan olleeni niin hupsu, että olen odotellut häneltä kirjettä. Turhaan tietysti, kuten saatat arvata. Miksipä hän minulle kirjoittaisi!

Ja sittenkin, kaiken pettymykseni ja mielipahani keskellä, minä en voi olla ajattelematta häntä, muistelematta keskusteluamme yläkerrassa, tuntematta yhä hänen kättään kädessäni. Järkeni sanoo, että minun pitää unohtaa, mutta en voi. En halua. En, vaikka kaikki tämä tekee kipeää.

Tahdoin kertoa tämän kaiken sinulle, rakas Rose, koska tiedän, että olet luotettava ystävä. Älä pidä minua huonona tyttönä, vaikka olenkin antanut itseni kiintyä mieheen, jota tuskin tunnen! Sen sijaan kirjoita minulle ja lohduta minua, sillä sitä minä tarvitsen.

Rakkain terveisin
serkkusi Cathleen

Huhtikuun 20. päivänä

Rakas Rose!

Kiitos taas kirjeestäsi. Olet suloinen, kun olet koko kevään muistanut minua niin usein, vaikka elämässäsi on nyt niin paljon muuta.

Tahdon myös onnitella sinua kihlauksesi johdosta. Täti ja setä ovat varmasti niin ylpeitä sinusta! Ja sinä teet kapteenin hyvin onnelliseksi — toivon, että hänkin sinut.

Myös täältä meiltä voin kertoa iloisia uutisia, sillä Walter kihlautui pääsiäisenä Margaret MacLeanin kanssa. Näin meidän kesken minun on sanottava, ettei Meg ole aivan sellainen tyttö jota olisin sisarekseni toivonut, sillä hän on hyvin suorasanainen ja joskus jopa hiukan tyly. Toisaalta Walter on itse aina niin asiallinen ja järkevä, että he sopivat varmaan hyvin yhteen. (Suoraan sanoen en oikein osaa edes kuvitella veljeäni kosimassa. Ehkä hän teki senkin asiallisesti ja järkevästi.)

Muuten tänne ei kuulu sen erikoisempaa kuin viimeksikään. Will kirjoittaa Glasgow'sta harvakseltaan ja me ikävöimme häntä kovasti. Mutta Jimillä ja minulla on nykyään hauskaa yhdessä, kun Walter ei ehdi enää pitää meitä silmällä. Vaikka Jim on vielä poikanen, hänellä on viisaita ajatuksia ja viihdyn hänen seurassaan.

Asia, josta kysyit, jatkuu samoin kuin ennenkin. Pelkään, että meitä pidetään jo vakituisena parina. Ainakaan kukaan kylän pojista ei enää tohdi lähestyä minua, ja olen siitä vähän

pahoillani. En tahtoisi, että elämäni menee – en tiedä, miten sen muotoilisin. Ennalta määrätysti! Aivan kuin minulla itselläni ei olisi asiaan mitään sanottavaa, vaan olisin tahdoton nukke, jota kuljetetaan kysymättä sen mielipidettä. Vaikka valitsisinkin näin, tahtoisin sentään tehdä sen itse, enkä ainoastaan heittelehtiä virrassa kuin ajopuu.

En minä sitä sano, ettenkö olisi alkanut pitää Geordiestä. Hän on hauska ja iloinen ja *kaikki* pitävät hänestä. Ja hän on komea ja kohtelias, enkä voi kieltää, ettenkö tuntisi hupsua ylpeyttä saadessani kävellä hänen kanssaan kotiin kirkosta, tai kun Dottie tulee juhmallisesti sanomaan, että ”neidille on vieras”, aivan kuin en tietäisi, kuka se on. Hänessä ei ole mitään vikaa.

Geordie on todellakin tehnyt kaupat eräästä maatilasta kylässä. Se on ollut asumattomana jonkin aikaa, joten hänellä on paljon työtä saadakseen sen kuntoon ja päästäkseen jaloilleen, sillä se oli kuitenkin aika kallis.

Tiedän hänen olevan pettynyt ja hiukan katkera siitä, että ei sittenkään saa Kuusikukkulaa, kuten oli selvästi kuvitellut veljensä lähdettyä opintielle. Aivan suoraan hän ei sano, mutta jos pystyn rivien välistä lukemaan, juuri siitä hän oli riidellyt veljensä kanssa uudenvuodenaattona ennen vieraiden tuloa, ja juuri siksi he kohtelivat toisiaan niin kylmästi.

Ymmärrän häntä, mutta toivon, että hän tulee järkiinsä. Heitä on vain kaksi, ja olisi kauheata, jos heidän välinsä menisivät pilalle jonkin niin turhan kuin perinnön tähden. Olen koettanut puhua hänelle järkeä, ja hän hymyilee minulle ja sanoo, että olen viisas pieni nainen.

Viime sunnuntaina kirkon jälkeen hän vei minut katsomaan tilaansa. Kiertelimme maita ja puutarhaa ja rakennuksia. Talo on siisti ja tilava, vaikka toki laiminlyönnin jäljet näkyvät siinä, ja huoneissa on melkoisesti siivottavaa. Siinä on suuri keittiö, melkein samanlainen kuin meillä kotona. Kauniisti koristeveistetyt hyllyt, kaksi ikkunaa, suuri tukeva pöytä ja valtava liesi, jonka tiedän uhoavan suloista lämpöä kylminä talvi-iltoina.

Ihastellessani tuota valoisaa ja kodikasta huonetta en huomannut, että Geordie oli tullut taakseni. Äkkiä hän tarttui olkapäihini ja kuiskasi korvaani:

-Viihtyisitkö sinä täällä, Cathy?

Tempasin itseni irti, sopersin äidin jo odottavan ja pyysin, että hän veisi minut heti kotiin. Kiiruhdin ulos pihalle enkä antanut hänelle enää mahdollisuutta puhua mitään sellaista, mitä ei kuka tahansa tiellä kulkija olisi saanut kuulla.

Olen joutunut tekemään näin nyt muutaman kerran. Tiedän, että hän hakee tilaisuutta esittääkseen kysymyksen, ja koetan kaikin tavoin välttää sitä. Pidän hänestä, ja olen mielelläni hänen ystävänsä, mutta että olisin jotakin muuta — Rose, minä en pysty siihen! En sittenkään, vaikka tiedän äidin ja isän sitä toivovan, ja vaikka uskon hänen vanhempiansa sitä toivovan.

Esitit toisenkin kysymyksen, rakas Rose, ja vastaan siihen samoin: kaikki ennallaan. Ei kirjettä, ei mitään viestiä.

Mutta sen olen pakottanut itseni hyväksymään. Mitä muisteltavaa hänellä olisikaan siinä, että hetken aikaa huvitti pikkutyttöä uudenvuodeniltana! En ole kysynyt hänestä mitään keneltäkään. Äiti tietysti kysyy kuulumisia, kun tapaa rouva Stewartia, ja silloin kuulemme miten hyvin Tom menestyy luvuissaan ja muuta sellaista, mitä ylpeät vanhemmat kertovat lapsistaan. Toisinaan Bessie-täti sanoo hänen pyytäneen kertomaan ”terveisiä tuttaville”.

Terveisiä tuttaville! Siihen on minun tyytyminen.

On naurettavaa, että enää edes ajattelen häntä, kun hän selvästikin on niitä harvoja nuorukaisia joihin minä en ole tehnyt vaikutusta — tämä kuulostaa pahalta, Rose, tiedän sen. Mutta en voi olla miettimättä, minkä tähden hän ei voi hakea seuraani yhtä innokkaasti kuin veljensä. Jos *hän* kysyisi, viihdynkö minä... Voi Rose, minä viihtyisin vaikka kallioluolassa, jos saisin olla hänen kanssaan!

Pelkään Geordien tilakauppojen tarkoittavan sitä, että Tom on tulossa pian takaisin. Näin Bessie-täti antoikin ymmärtää viimeksi meillä käydessään, eikä tuntunut olevan yhtään

pahoillaan siitä, että tämä palaisi ”kotinurkkiin”. En oikein tiedä, mitä siitä ajattelen. Toisaalta pelkään – toisaalta toivon, että hänen tapaamisensa saisi hupsut pilvilinnani sortumaan. Voisinpa olla kuin Walter, niin asiallinen järkevä!

Nyt minun on lopetettava, mutta toivon sinulle ja sulhasellesi kaikkea hyvää ja lähetän lämpimät terveiseni tädille ja sedälle. Ethän vastakaan unohda minua, vaikka oletkin nyt niin onnellinen!

Rakkain terveisin
serkkusi Cathleen

Heinäkuun 18. päivänä

Rakkain Rose!

Kiitos ihastuttavasta kirjeestäsi! Luin moneen kertaan kaikki kuvauksesi häävalmisteluista, sillä ne kiinnostivat minua aivan tavattomasti, kuten voit arvata.

Teit todellakin hyvät kaupat teekalustosta, ja maltan tuskin odottaa nähdäkseni kaikki kapiosi valmiina! Oletko aivan varma, että haluat niputtaa pyyhkeet vaaleanpunaisella nauhalla? Minä käyttäisin kirkkaanpunaista, tai ehkä vihreätä, eikö se kävisi paremmin?

Odotan niin sydämestäni matkaa häihinne. Saada tavata taas sinut, kultainen Rose, ja saada iloita onnestasi! Ei, en usko, että kapteenin tapaamisesta tulee mitenkään kiusallinen. Tiesin kyllä jo lähtiessäni, että hän unohtaisi minut nopeasti tutustuessaan paremmin sinuun.

Tunnustettakoon, että odotan Invernessiin lähtöä myös itsekkäistä syistä. Haluan edes vähäksi aikaa pois kotoa, pois Glen Longista, hinnalla millä hyvänsä. Kulunut viikko on ollut elämäni kauhein.

Viime sunnuntaina kirkon jälkeen meitä kokoontui suuri joukko nuoria lammelle siihen metsikköön, jota me kutsumme Keijulehdoksi. Pojat tekivät nuotion, ja me tytöt paahdoimme tulella leipää. Meillä oli voita mukana, ja palanpainikkeeksi

joimme lammen kirkasta vettä. Se oli varsin vaatimaton ja varsin herkullinen sunnuntailounas!

Minulla oli kauhean hauskaa, sillä tuntui niin huolettomalta olla mukana isommassa seurueessa. Geordie nauratti meitä kaikkia hupaisilla tarinoillaan, eikä minun tarvinnut vähääkään pelätä hänen rupeavan siinä muiden seurassa puhumaan asioista, joista en tahdo hänen puhuvan. Ehkä siksi hymyilin hänelle liiaksi, olin liian ystävällinen.

Väki väheni salakavalasti, mitä alemmaksi aurinko painui. Ennen kuin ehdin edes tajuta, jäljellä olimme vain Walter, Meg, Geordie ja minä. Ja koska Walterilla oli kiire kotiin askareille ja Meg tietysti seurasi häntä, olin kahden Geordien kanssa ennen kuin huomasinkaan. En käsittä, miten edes Walter ei tajunnut sitä, sillä kylläpä hän yleensä valvoo liikaakin käytöstäni. Hän väitti myöhemmin kivenkovaan luulleensa, että tulimme perässä.

Sanoin, että minunkin pitää mennä kotiin, ennen kuin äiti huolestuisi. Mutta Geordie tarttui käteeni eikä antanut minun tällä kerralla katkaista puhettaan.

Voi Rose, se oli kauheata! Tai oikeammin — se oli täsmälleen juuri niin ihmeellistä kuin miksi me sen kuvittelimme. Hän polvistui, tuo pitkä ja komea mies, ja piti käsiäni ja katsoi silmiini ja puhui niin kauniisti, ettemme sinä ja minä osanneet sellaista kuvitellakaan. (Anteeksi, rakkaani, mutta epäilen, pystyikö kapteenikaan vastaavaan.)

Juuri se oli niin kauheata! Jos hän olisi tehnyt sen jotenkin epäromanttisesti, jollakin tavalla naurettavasti, mutta ei. Kaikki oli kuin suoraan romaanista: vihreä lehto, kimaltava lampi, hänen sanansa rakkaudesta ja uskollisuudesta ja huolenpidosta, ja hänen kysymyksensä siitä, tahdoinko tehdä hänestä maailman onnellisimman miehen.

Sillä hetkellä minä melkein rukoilin, että olisin voinut vastata ”kyllä”. Miten iloisiksi ja onnellisiksi kaikki olisivat tulleet!

Kaikki paitsi minä.

Enkä voinut kieltää itseäni. En voinut suostua hänelle. Kun hän katsoi minuun rukoilevasti ja puristi käsiäni odottaen vastausta, pelkäsin tukehtuvani, niin kauheata se oli. Sopersin, että rakastin häntä kyllä ystävänä, ja sellaisena toivoin hänen pysyvän, mutta etten voisi mennä hänen kanssaan naimisiin.

Voi Rose, minä tiedän, miltä murhaajasta täytyy tuntua katsoessaan uhrinsa epätoivoisiin silmiin! Kun sain sanottavani sanottua, hän katsoi minua tavalla, jota en unohda koskaan. Hänen silmänsä! Miten kenenkään silmät voivat näyttää siltä!

-Cathy, minä kuvittelin – kaiken jälkeen... hän änkytti.

Minä aloin itkeä. En osannut enää muuta. Tahdoin vain juosta äidin luo hakemaan lohdutusta ja piiloutua koko maailmalta, jottei minun tarvitsisi koskaan enää nähdä tuollaisia silmiä.

Niin minä juoksinkin, tempasin itseni irti hänen käsistään ja juoksin suoraan kotiin, suoraan äidin syliin, jossa paruin kuin pikkulapsi.

Rakas äiti! Miten viisas hän on. Hän vei minut arkihuoneeseen, pois keittiöstä isän ja poikien näköpiiristä, ja lohdutti ja hyväili minua, ja lähetti Dottien laittamaan minulle kuumaa teetä, jossa oli paljon sokeria, jotta rauhoittuisin. Mutta kesti aikansa, ennen kuin itkuni muuttui kouristuksenomaiseksi nikotukseksi, ja vapisin koko ruumiiltani, niin että äidin piti juottaa minulle teetä, kun olisin muuten läikyttänyt sen päälleni.

Kun vihdoin ja viimein olin tyyntynyt, lepäsin sohvalla ja äiti hautoi särkevää päätäni etikkakääreillä ja puheli minulle. Olen niin kiitollinen siitä, ettei hän moittinut minua sanallakaan, vaan neuvoi ja opetti. Jos minä saan joskus olla äiti, toivoisin niin hartaasti voivani olla hänen kaltaisensa!

Vähitellen päänsärky hellitti, ja silmilleni laitettu kylmään veteen kastettu nenäliina laski turvotusta, ja aloin tuntea oloni – no, ei ehkä paremmaksi, mutta siedettäväksi. Äiti piti minua kädestä ja hyrälli hiljaa, kunnes nukahdin ja heräsin vasta illalliselle.

Mutta saatat arvata, Rose kulta, millaista elämäni on sen jälkeen ollut. En tohdi juuri nenääni ulos pistää, etten törmäisi Geordieen tai kehenkään Kuusikukkulalta. Tunnen itseni viheliäiseksi roistoksi, syyllisyydentunto kiusaa minua kun en torjunut häntä päättäväisemmin aiemmin, vaan sallin asioiden mennä näin pitkälle.

Toisaalta tapaan itseni pohtimasta, *miksi* annoin hänelle rukkaset. Sillä pidän hänestä kovasti — ystävänä, mutta kuitenkin. En kai ajattele yhä toista, häntä, joka ei välitä minusta!

Tämän jälkeen voit todella aavistaa, miten minä odotan häitäne. Ja rakas, suloinen äiti on luvannut kysyä äidiltäsi, voimmeko tulla teille jo pari viikkoa aiemmin. Virallisesti tietysti auttamaan häävalmisteluissa! Mitä pidempään saan olla nyt jossakin muualla, sitä kiitollisempi olen.

Olen niin pahoillani, että kirjoitan sinulle tällaisista asioista, kun minun pitäisi vain iloita sinun onnestasi. Mutta lupaan, että tullessani heittäydyn kaikkiin ihastuttaviin valmisteluihisi enkä hiiskahda mistään muusta!

Rakkain terveisin
serkkusi Cathleen

Syyskuun 2. päivänä

Rakkain Rose-rouvani!

Miten hauskalta tuntuu käyttää sinusta tuota nimitystä. Nämä päivät kotona olen vielä aivan kuin leijunut kaiken sen kauniin ja herttaisen varassa, mitä saimme Invernessissä kokea.

Äidillesi ja isällesi vielä kerran sydämellinen kiitos siitä, että saimme olla vieraisilla koko elokuun. Oli niin hurmaavaa saada auttaa häävalmisteluissa, eikä mikään olisi voinut lohduttaa minua paremmin kuin nähdä sinun onneasi. Ja juhla! Voi Rose, miten kaunis morsian sinä olit, ja miten komea sulhasesi oli, ja miten rakkaasti hän sinuun katsoi!

Mutta nyt olemme turvallisesti kotona. Meillä on ollut kyllänti puuhaa, kun olemme purkaneet tavaroitamme ja ostoksiamme — en ole koskaan nähnyt äidin heittäytyvän niin täysin vastuuttomasti tekemään ostoksia, mutta en valita, sillä saamani kankaat ja nauhat ja pitsit ja hatut ovat kauniimpia kuin kenelläkään toisella tytöllä koko kylässä — ja laittaneet taloutta taas kuntoon sen jälkeen, kun se on ollut yksin Dottien varassa.

Olen pysytellyt yhä tiiviisti sisätiloissa, enkä ole nähnyt Geordieta. Toivon, että poissaoloni on auttanut häntä pääsemään yli pettymyksestään. Mutta rakas Rose, minun on tunnustettava, että itse sain kokea pettymyksen, joka oli lähes yhtä karvas.

Eilen aamupäivällä rouva Stewart piipahti toivottamassa meidät tervetulleiksi kotiin. Hän on hyvin herttainen eikä ole millään tavalla osoittanut mieltään sen johdosta, miten kohtelin hänen poikaansa, vaan käyttäytyy kuin ei tietäisi koko asiasta. Nytkin hän vain tahtoi kuulla kaiken matkastamme ja ihasteli ostoksiamme.

Sitten hän kertoi, että Tom on ollut elokuussa lomalla, mutta palannut takaisin Edinburghiin.

Ja minä olin poissa juuri ne viikot!

Voi Rose, oliko näin parempi vai pahempi? Sitä en voi sanoa. Bessie-täti ei sanonut häneltä terveisiä, tai että hän olisi kysellyt minusta, tai että hän olisi millään tavalla havainnut poissaoloani. Miksi olisikaan! Mutta sittenkin — olin kuvitellut, että kun hän kuulisi veljensä saamista rukkasista, hän... Ei, en voi edes muotoilla sitä sanoiksi.

Lounaspöydässä äiti tuli maininneeksi rouva Stewartin käynnin, ja silloin isä aivan kaikessa viattomuudessa mainitsi, että Tom oli todella käynyt meillä poissa ollessamme liittyen aidanrakennukseen takaniityillä.

Aidanrakennukseen!

-Hänestä on tullut oikein asiallinen nuori mies, isä sanoi ja söi perunaansa kuin ei olisi puhunut juuri maailman

tärkeimmästä ihmisestä. -Kaipa minun täytyy peruuttaa puheeni sen suhteen, etteikö hän pärjäisi luvuissaan.

Siinä kaikki. Minä tajusin käteni vapisevan niin, että haarukkani kilisi lautastani vasten. Näin äidin luovan minuun pitkän katseen ja koetin hillitä itseni niin hyvin kuin taisin. Pelkään, että hän alkaa kysellä ja nuhtelee minua typeristä haaveistani.

Mutta nyt minun on lopetettava ja kiiruhdettava auttamaan äitiä. Älä unohda kirjoittaa minulle, pikku rouvani, kaikista oman kodin velvollisuuksista huolimatta!

Rakkain terveisin
serkkusi Cathleen

Marraskuun 5. päivänä

Rakas Rose!

Mihin minä oikein joutuisin ilman sinua? Ellet olisi koko syksyn jaksanut kirjoittaa minulle iloisia ja hauskoja viestejäsi ja vastavuoroisesti kuunnella minun murheellisia epistoloitani, en käsitä mihin olisin joutunut.

Mutta uskothan, että olen nauttinut joka hetkestä, jonka olen saanut kirjeidesi kuljettamana viettää teidän herttaisessa pikku kodissanne, sitä kanssasi laittaen ja hoitaen! Ja miten onnellisena olen saanut lukea siitä lempeydestä, jolla kapteeni sinua kohtelee.

Kuten tiedät, tämä syksy on ollut minulle hyvin pitkä ja ikävä. Vuosi sitten näihin aikoihin olin vielä luonasi Invernessissä, ja kuinka hauskaa meillä oli! Mutta nyt sinä olet rouva, ja minä istun kotona — en sentään murheesta kalpeana, sillä valitettavasti poskeni ovat terveen punaiset, mutta sittenkin.

En toki ole voinut koko tätä aikaa kyyhöttää kotilieden ääressä, vaikka olisin niin tahtonutkin, vaan olen pakostakin joutunut tapaamaan Geordieta. Hän on tosin alkanut kulkea Hannah MacRobin kanssa, ja tiedän tämän olevan häneen aika

tavalla hulluna. Olin aluksi asiasta helpottunut, mutta sitten minua alkoivat kauhistaa ne uhmaavat katseet, joita Geordie minuun luo kirkonmäellä tai kaupalla tavatessamme. Kunpa hän ei vain olisi niin typerä, että murtaisi Annien sydämen koettaessaan maksaa minulle kalavelkojaan!

Yli jonkin aikaa kotiin tultuamme minä uskalsin — jälleen — toivoa ja odottaa, että Tomista kuuluisi jotakin. Että hän nyt, kun olen palannut kotiin ja olen aivan vapaa, tahtoisi... Pähkähulluahan se oli. Hän ei ole kiinnittänyt minuun mitään huomiota uudenvuoden jälkeen, miksi siis nyt! Kaipa se on ollut minulle vain syy nousta aamulla vuoteesta, vaikka minun on tunnustettava, että hyvin monena iltana olen itkenyt itseni uneen.

En ole siis ollut useinkaan kiinnostunut lähtemään mukaan nuorison huvituksiin, eikä minua ole tullut kukaan juuri hakemaan. Tuntuu siltä kuin minussa olisi vieläkin jokin leima, joka estäisi poikia lähestymästä minua, ja ystävättäristäni niin monilla alkaa olla parempaa seuraa ja haaveita tulevaisuudesta, etteivät he ehdi ajatella minua. En pane sitä pahakseni, olen saanut tarpeekseni kaikista ihmisistä.

Vaikka en tietenkään sinusta, Rose kulta! Kirjoita taas pian, sillä olet paras ystäväni — ja tällä hetkellä koko lailla ainoa.

Rakkain terveisin
serkkusi Cathleen

Joulukuun 27. päivänä

Rakkain Rose!

Voi mitä uutisia saitkaan minulle kirjoittaa! Mykistyin täysin kirjeesi ääressä, sitten itkin ja nauroin yhtä aikaa. Miten ihmeellistä, miten onnellista! Kunpa kaikki menisi hyvin, kultaseni — sinun pitää nyt säästää itseäsi ja levätä paljon. Voin vain kuvitella sinun ja kapteenin onnea! Ja te olette sen ansainneet, molemmat.

Teillä on siis ollut ihastuttava, ihmeellinen joulu. Senkin te olette ansainneet! Mitä minun jouluuni tulee, se on ollut hiljainen ja rauhallinen. Ehkä onnellinenkin, sillä Will on kotona lomalla, ja meillä on ollut kodikasta ja mukavaa.

Tietoisuus siitä, että myös Tom on tullut lomalle kotiinsa, mutta ei ole edelleenkään millään tavalla osoittanut huomioivansa olemassaoloani, on ollut pistävä piikki kaiken keskellä. Mutta ehkä tämä on minulle hyväksi. Ehkä on tarkoitus, että kasvatan luonnettani ja opettelen iloitsemaan sinun hyvistä uutisistasi sen sijaan, että vaatisin itselleni jotakin!

Uusi vuosi on taas tulossa. Koetan olla ajattelematta edellistä vuodenvaihdetta, eräitä juhlia, erästä ikkunalautaa. Voi Rose, jospa olisin jäänyt sittenkin edellisjouluksi luoksesi Invernessiin enkä lainkaan törmänyt häneen!

Mutta jos olisin ollut Invernessissä, ehkä sinä et olisi lainkaan päässyt näin pitkälle kapteenin kanssa? Olkaamme siis sittenkin kiitollisia, että asiat menivät kuten menivät.

Onnellista loppuvuotta sinulle, rakas tuleva pikku äiti!

Rakkain terveisin
serkkusi Cathleen

Tammikuun 4. päivänä

Rakas oma Roseni!

Minun on kirjoitettava sinulle jo uudelleen, vaikka en vielä ole ehtinyt saada vastausta edelliseen kirjeeseeni. Rose kulta, lupaa, ettet hiiskahda tästä kenellekään, et äidillesi, et miehellesi, lupaathan!

Tämä talvi on ollut hyvin luminen. Uudenvuodenyönä oli niin paha tuisku, ettei kukaan päässyt kotoaan mihinkään, ja suoraan sanottuna olin siitä iloinen, sillä kaikki kutsut ja juhlat peruuntuivat ja sain olla kotona turvassa, turvassa oman sydämeni typeryyksiltä.

Mutta nyt, kun teitä on aurattu ja on pakastanut, rekikelit ovat mitä mainioimmat. Niinpä kylän pojat olivat päättäneet, että tänään kirkon jälkeen järjestettäisiin suuri rekiretki. Jokainen kynnelle kykenevä, joka omisti tai saattoi kerjätä, lainata tai varastaa hevosen ja reen, oli lähdössä matkaan ja kutsunut itselleen seuralaisen. Jopa Walter, minun asiallinen ja järkevä veljeni, hyräili lähtiessään valjastamaan hevosta noutaakseen Megin. Ellei Will olisi jo palannut Glasgow'hun, hänkin olisi varmaan ollut mukana.

Minä ja Jim emme olleet. Jim ei tietysti vielä ajattele mitään rekiretkiä ja seuralaisia, ja minua taas ei kukaan ollut pyytänyt.

Voit arvata, että olin pahoilla mielin. Kaikki muut tytöt pääsisivät ajelemaan, paitsi minä. Olisin kelpuuttanut vaikka Kenneth Pepdien hupsuine ahkioineen, kunhan olisin saanut olla osa joukkoa!

Koetin olla hyvin järkevä ja ajatella, että näin oli parempi. Jospa Geordie käyttäytyisi kauniimmin Annieta kohtaan, kun minä en olisi paikalla, ja lisäksi kylmä pakkasilma tekisi nenäni punaiseksi, ja kuka nyt olisi viehättävä pukeuduttuaan lukemattomiin vaatekerroksiin rekiäjelua varten!

Lounaan jälkeen äiti ja isä lähtivät vierailulle pappilaan. Minä jäin kotiin ja vetäydyin arkihuoneeseen lukemaan, koska ajattelin sen olevan minulle enemmän hyödyksi kuin kevytmielisten huvitusten. Ellei olisi ollut sunnuntai, olisin ottanut esiin käsityönikin saadakseni tarpeeksi ajateltavaa, sillä tiedäthän, miten mielelläni luen samalla kun teen käsitöitä.

Nyt en tosin tahtonut jaksaa keskittyä kirjaankaan. Kulkuset ja aisakellot kilkattivat ja kaikuiivat ulkona niin ripeästi ja kuuluvasti, että aloin jo tosissani epäillä koko tuon monikymmenpäisen seurueen aivan kiusallaan kiertävän meidän taloamme! Välillä näin vilahduksen, kun joku reki sujahti talomme ohi, ja se sattui joka kerta yhtä kipeästi.

Sitten Dottie tuli sisään.

-Neidille olisi vieras, hän sanoi.

Kysyin, kuka se oli, mutta tuo rakas vanha palvelija vain hymyili ja niiasi, aivan kuin olisi äkkiä menettänyt puhekykynsä. Niinpä menin saliin varmana siitä, että se *olisi* Kenneth Pepdie tai joku muu yhtä mahdollon, jonka viimeinen toivo seuralaiseksi minä olisin.

Ikkunan luona, selin huoneeseen, seisoj pitkä vaalea mies. Ensimmäinen ajatukseni oli puhdas kauhu. Oliko Geordie tullut hulluksi? Mitä hän täällä teki? Missä Annie oli?

Samassa vieras kääntyi, ja katsoin suoraan tynniin ja vakaviin sinisiin silmiin.

-Hyvää päivää, Cathy, hän sanoi ystävällisesti. -Huvittaisiko sinua lähteä vähän ajelemaan?

Voi Rose, mitä äitisi olisikaan sanonut minut nähdessään! Hänellähän oli aina tapana muistuttaa, että hieno nainen ei tuijota suu auki, tapahtui mitä tahansa. Mutta minä tuijotin! Sillä se oli Thomas Stewart, aivan kuin maailman luonnollisimpana asiana meidän salissamme, yllään isänsä susiturkki, kuten rekiajelulla pitääkin.

-Kyllä kiitos, minä kuulin kuiskaavani, ja hän hymyili minulle ja sanoi, että se oli oikein mukava kuulla ja että hän odottaisi ulkona, kunnes olisin valmis.

Valmis! En käsitä, miten sain itseni laitetuksi. Ellei Dottieta olisi ollut, olisin varmaankin lähtenyt ulos ohuessa pyhäpuvussani, mutta hän seisoj ankarana valvomassa, että pukeuduin flanellisiin alusvaatteisiin ja useisiin lämpimiin alushameisiin ja moniin pitkävartisiin villasukkiin.

Tunsin itseni tukevaksi kuin tynnyri, mutta minua lohdutti hiukan villalainkini, sillä se on onneksi sievä, ommeltu äidin Invernessistä ostamasta siniruudullisesta kankaasta. Ja minulla oli aivan uusi silkki vuorattu turkishuppu ja muhvi, jotka äiti teki välipäivinä isän ampuman jäniksen nahasta.

Koko ajan pelkäsin, että tämä olisikin unta. Tiedäthän, unessa on kiire johonkin, mutta kaikki käy niin hitaasti, aika kuluu, etkä koskaan ehdi sinne minne pitää. Mutta kun vihdoin pujahdin ovesta ulos, näin hevosen ja Kuusikukkulan

kevyemmän reen ja Tomin, joka näytti ainoastaan ilahtuvan kun tulin eikä sanallakaan moittinut viipymistäni.

Kiipesin rekeen, ja hän peitteli minut vällyihin hyvin huolellisesti, niin että olin aivan kuin lämpimässä, turvallisessa pesässä. Sitten hän istui viereeni, tarttui ohjiin ja maiskautti hevoselle. Reki liukui pihalta tielle, aisakello lauloi, pakkasaurinko kimalsi hangella. Hevosien kavioiden lennättämät jääpaakut kopisivat reen etulautaan ja pienet pistelevät lumikiteet purivat kasvojani, kun vauhti kasvoi.

Me saavutimme kohta sen pitkän kulkueen, joka oli kääntynyt kylästä Fort Williamiin vievälle tielle. Mutta emme suinkaan jääneet sen hännille, kuten sopivaa olisi ollut. Tom, joka ei ollut puhunut sanaakaan sen jälkeen kun oli pihassa kysynyt, oliko minun mukava ja lämmin olla, katsoi minuun ja kysyi, pelkäänkö vauhtia. Hänen siniset silmänsä olivat yhtäkkiä vallattomat ja hilpeät.

Puistin nauraen päätäni. Minähän rakastan vauhtia! Mutta silti vaistomaisesti kirkaisin, kun Tom yllytti hevosta, se innostui laukkaan, ja kevyt rekemme kiisi ohi kaikkien muiden, melkein hipoen tien lumipenikkoja tai muiden rekien aisoja. Mutta emme osuneet kumpaankaan. Tom hallitsi hevosen paremmin kuin olin nähnyt edes isän tai Walterin tekvän.

Kun edellä oli enää vain pari rekeä, Tom kumartui yhtäkkiä eteenpäin, ja olin melkein kuulevinani hänen sanovan jotakin hevoselle. Se heitti päätään, sen askel pidentyi, vauhti kasvoi, vaikka olin kuvitellut, ettei se ollut enää mahdollista. Nyt tartuin jostakin kiinni kauhuissani, sillä en milloinkaan ollut ajanut tällaista vauhtia.

Me ohitimme Walterin reen, ja kuulin Megin huudahtavan kauhistuneena. Ja sitten me ohitimme ensimmäisen reen, sen uuden siniseksi maalatun, jossa olivat Geordie ja Annie. En ehtinyt edes nähdä kunnolla heitä, kun olimme jo vilahtaneet ohitse ja jatkoimme hurjaa vauhtia mäkeä alas.

Ja sitten hevonen yhtäkkiä hidasti askeltaan, aivan kuin olisi ymmärtänyt, että tehtävä oli hoidettu. Se ravasi tasaisesti

eteenpäin, kaula kauniilla kaarella, kuin ylpeänä omasta suorituksestaan. Aisakello, joka oli tuntunut tulleen hulluksi vauhdissa, kilkatti taas levollisesti.

-Sinä taisit sittenkin vähän pelätä, Tom sanoi.

Tajusin vasta nyt, että olin puristanut häntä kaikin voimin käsivarresta koko tuon hurjan kiidon ajan. Irrotin nopeasti käteni ja sujautin sen muhviin, ettei hän olisi nähnyt, miten se vapisi.

-En tiennyt, että olet noin hyvä ajamaan, mutisin jotakin sanoakseni.

-Ei minusta ole kaupunkilaispoikaa tullut, hän hymyili.

Ajoimme hiljaisina eteenpäin, kuunnellen kaukaa takaa kaikuvia muiden hevosten kulkusia. Sitten Tom yhtäkkiä ohjasi hevosen sivuun päätieltä, kapealle tukkitielle, joka kiemurteli tumman kuusikon lomitse yhä syvemmälle.

Kysyin hämmästyneenä mihin hän oli menossa, ja hän sanoi aivan levollisesti, että meidät oli jo nähty seurapiireissä ja voisimme hakea vähän omaa rauhaa. Ja sitten hän pysäytti hevosen suurten kuusten alle, kietaisi ohjat reen lyhtytelineeseen ja kääntyi minua kohti.

Voi Rose! Sitä hetkeä en unohda niin kauan kuin elän. Tunsin punastuvani, vaikka ei siihen pitänyt olla mitään syytä. Ja hän katseli minua levollisilla, yhtäkkiä niin iloisilla silmillään, katseli aivan rauhassa, eikä se tuntunut ollenkaan hävyttömältä tai epämiellyttävältä.

Ja sitten hän sanoi:

-Sinä olet kauniimpi kuin edes muistin, Cathy. Jos vain olisin aiemmin tiennyt, että torjuit veljeni...

Kesti vähän aikaa, ennen kuin käsitin, mitä hän oli juuri sanonut.

-Tiennyt? toistin typerästi.

-Kuulin vasta eilen illalla, että Geordie sai sinulta rukkaset. Hän ei nähnyt tarpeelliseksi kertoa sitä kesällä, sanoi vain, että sinä olit matkustanut. Hän ei ollut kertonut edes äidille ja isälle, ennen kuin oli ollut pakko. Ja äiti kuvitteli minun tietävän, joten asia selvisi puolivahingossa.

Toivoakseni tällä kerralla en tuijottanut suu auki! Eikö hän ollut *tiennyt*...

-En minä moiti veljeäni, Tom jatkoi rauhallisesti. -Sinä taisit todella murtaa hänen sydämensä.

-Voi älä, minä parahdin, sillä en tahtonut nyt puhua hänen veljestään.

-Ja minä puolestani ajattelin olla jalo, hän hymähti. - Pysytellä syrjässä, jotta ei minulle toiste sanottaisi, miten minun pitää ”viedä kaikki”!

-Niinkö... niinkö hän sinulle sanoi? melkein kuiskasin.

-Onko se kumma? Minä vein häneltä kaiken — talon — ja ehkä myös...

Tom kumartui minua kohti. Upposin hänen sinisiin silmiinsä, vapisin kuten olin vavissut sinä kauheana kesäiltana, mutta nyt aivan toisesta syystä.

-Jos olisin jo kesällä tiennyt, että olet antanut hänelle rukkaset, olisin tullut vaikka Invernessiin asti, Tom kuiskasi.

-Minkä tähden? minä kuiskasin vastaan.

Hän naurahti matalasti ja veti minut lähemmäksi itseään. Ja sen sijaan, että olisin vastustellut ja nuhdellut häntä, kuten minun olisi pitänyt, taivutin pääni taaksepäin ja suljin silmäni. Ja sitten koko maailma meni ympäri.

Ei, Rose, tämä ei ole kuvaannollista.

Maailma meni todellakin ympäri: yhtäkkiä vain tajusin reen kaatuvan ja tunsin liukuvani, putoavani, uppoavani lumeen niin että olin tukehtua. Kuulin Tomin huutavan hevoselle vähän tukahtuneesti, ja eläin hirnui kauhistuneena.

Räpistelini epätoivoisesti ja sain viimeinkin kieräytettyä itseni selälleni kaikista paksuista flanellisista alusvaatteista ja villapuvusta huolimatta. Kuusenoksat huojuivat yläpuolellani, ja ympärilläni kohosivat ojanteen lumiset pientareet.

Koetin nousta pystyyn, mutta olin uponnut liian syvälle. Minun ei siis auttanut muu kuin odottaa, että Tom rämpi lumen läpi luokseni kysyen, olinko satuttanut itseni, olinko pelästynyt, olinko kunnossa. Vakuutin kaiken olevan hyvin — en edes tunnustanut pelästyneeni.

Ilmeisesti hevonen, jolla kuulemma on melkoisesti omaa tahtoa, oli nähnyt kauempana lumesta pilkistävän heinätupsun. Se oli lähtenyt sitä tavoittamaan, kun ohjat olivat löyhällä lyhtytelineen ympärillä, ja vetänyt reen ojanreunan yli meidän huomaamattamme. Nyt se, aisoista irrotettuna ja varmuudeksi näreeseen sidottuna, katsoi ojan pientareelta alas meihin sen näköisenä kuin olisi ihmetelty, mitä me siellä oikein teimme.

Mitäkö teimme? Voi Rose, rakas Roseni! Olin aivan luminen, tunsin itseni kaikissa vaatekerroksissani paksuksi kuin tynnyri, huppuni oli pudonnut niskaan ja hiukseni menneet sekaisin. Mutta Tom nosti minut lumesta syliinsä ja – sitten maailma meni ympäri.

Tällä kerralla kuvaannollisesti.

Suudeltuaan minua ensimmäisen kerran hän kuiskasi korvaani yksinkertaisen kysymyksen. Ei mitään romanttisia puheita, ei polvistumista. Siinä ojan pohjalla, hänen käsivarsillaan, minä kiedoin käteni hänen kaulaansa ja kuiskasin vastaukseni. Ja sitten hän suuteli minua uudelleen.

Epäilemättä ei ollut erityisen romanttista, että seisoin tiellä koettaen pudistella lunta puvustani samalla kun odotin, että Tom sai hevosen uudelleen aseisiin ja vedätettyä reen ylös ojasta ja hakattua lumen kaikista vällyistä ja aseteltua ne takaisin. Mutta meitä nauratti molempia, ja yhtäkkiä kaikki tuntui niin hullunkuriselta ja ihanalta, että olisin voinut seistä siinä, keskellä metsää, lopun elämäni.

Kotimatalla sovimme, että pidämme tämän vielä salaisuutena. Tom sanoi haluavansa puhua ensiksi asiat selviksi veljensä kanssa, jotta tämän ei tarvitse kuulla kihlauksestamme muualta, kuten hän oli kuullut erostamme. Sen tähden, rakas Rose, et saa hiiskahtaa tästä vielä kenellekään. Mutta tarkoitus on, että jo loppiaisena voimme julkistaa tämän.

Rakkain terveisin

sinun onnellinen serkkusi Cathleen

Tammikuun 7. päivänä

Rakkain Rose!

Voi postinkantaja parkaa, kun taas jo kirjoitan sinulle. Mutta minulle tuntuu nyt tapahtuvan asioita muutamassa päivässä enemmän kuin näiden kaikkien synkkien, ahdistavien kuukausien aikana!

Se, mitä nyt kirjoitan, varmaankin järkyttää sinua. Pyydän, rakas Rose, ettet tuomitse minua siitä, mitä olin tekemässä! Toivon, että kaikista ihmisistä edes sinä ymmärrät minua.

Kirjoitin sinulle vain pari päivää sitten tuosta ihmeellisestä rekirekkestämme ja kihlauksestamme – voi, miten tuo sana värisyttääkään minua, vaikka se oli vasta salakihlaus!

Olimme sopineet, että Tom puhuisi mahdollisimman pian veljensä kanssa ja tulisi sitten virallisesti kysymään isältä. Odotin häntä siis tulevaksi loppiaisaattona, miettien itsekseni, pitäisikö minun sittenkin kertoa jotakin äidille jo etukäteen, ettei hämmästys olisi niin yletön. En sitten kuitenkaan kertonut – jos olisin, ehkä...

Loppiaisaaton aamuna puuhailin toimissani jännittyneenä ja onnellisena, kun Dottie tuli hakemaan minua keittiön ovelle. Siellä oli Effie, Kuusikukkulan keittäjätär, jolla oli meille hedelmäkakku. En oikein päässyt selvytyteen siitä, miksi Bessie-täti olisi lähettänyt meille hedelmäkakun, mutta kun Dottie meni viemään sitä ruokakonttoriin vuolaasti kiitellen – Kuusikukkulan Effien leivonnaiset ovat kuulut koko kylässä – Effie yhtäkkiä sujautti käteeni pienen lappusen, toivotti sitten äänekkäästi hyvää loppiaista ja meni.

Koska Dottie viipyi ruokakonttorissa, avasin lapun ja luin sanat ”hautausmaalla kymmeneltä”. Ei mitään nimeä, enkä ollut aiemmin nähnyt käsialaa, mutta tiesin heti, keneltä viesti oli. Ja tiesin, ettei se luvannut hyvää.

Jonkin tekosyyyn nojalla laittauduin ulos kymmeneksi ja kiiruhdin kirkon takana puiden suojassa olevalle hautausmaalle, josta ei näkynyt tielle. Kuten olin sekä toivonut

että pelännyt, Tom odotti minua. Eikä hänessä ollut enää jälkeäkään edellispäivän kujeilevan rekiretkeläisen hilpeydestä. Hän oli yhtä totinen kuin hautakivet ympärillämme.

Heti edellisenä iltana hän oli lupauksensa mukaan mennyt kertomaan kihlauksestamme veljelleen. Ja jos olinkin kuvitellut Geordien jo unohtaneen ja olevan onnellisesti Annien pauloissa, olin ollut väärässä. Tom ei kertonut minulle kaikkea, mitä oli tapahtunut ja mitä oli sanottu, mutta kaunista se ei selvästikään ollut.

Ja sitten hän tarttui käsiini ja katsoi minuun vakavasti.

-Cathy, minä en voi tehdä sitä hänelle. En voi "viedä kaikkea" häneltä.

Sain tuskin hengitetyksi. Jos hän nyt purkaisi kihlauksen, jos hän sanoisi eilisen olleen pelkkää erehdystä, minä kuolisin!

Mutta hän ei sanonut.

-Sinusta en voi luopua, hän sanoi hiljaa. -Mutta talosta voin. Cathy, minä tiedän, ettei minun pitäisi edes ehdottaa, mutta...

Pakkanen humisi ympärillämme, varpaitani paleli, puristin lujasti, rukoilevasti hänen käsiään.

-Mutta mitä? kysyin.

Hän katsoi minua syvälle silmiin.

-Lähdetään täältä. Mennään Edinburghiin, minä käyn opintoni loppuun ja me asetumme kaupunkiin. Geordie saa talon, minä luovun kaikista oikeuksistani siihen.

Pelkäsin, että jalkani kohta pettäisivät. *Mihin* hän minua oikein pyysi?

-Tarkoitatko sinä, että me... kuiskasin kauhuissani, -että me asuisimme...

-Avioparina tietysti! hän korjasi yhtä kauhuissaan kuin minä tajutessaan, mitä olin kuvitellut. -Cathy, jos minä tulen hakemaan sinua ensi yönä, lähdetkö mukaani? Ajamme Gretna Greeniin, ehdimme sinne ensimmäiseksi arkaamuksi, ja vihkimisen jälkeen perustamme kotimme Alamaahan.

Helpotus, järkytys, pelko, kaikki tunteet lävistivät sydämeni. Muistathan sinä, Rose kulta, miten me silloin viime talvena haaveilimme karkaavamme jonkun ihastuttavan sankarin kanssa. Mutta karata oikeasti! Lähteä nuoren miehen mukaan, mennä naimisiin ilman isän lupaa! Sellaista en ole koskaan edes kuvitellut todellisuudessa harkitsevani.

-Ellet sinä suostu lähtemään, minä... minä en tiedä mitä tehdä, Tom sanoi ääni vähän vavahtaen. -Ehkä minä sitten lähdän yksin. Mutta jonkun on annettava periksi.

Rose rakkaani, älä ole minulle ankara! Sillä minä katsoin häneen ja kuiskasin, että seuraisin häntä vaikka maailman ääriin.

Niin en loppiaisäattona saanutkaan ottaa vastaan kosijaa ja julkistaa kihlaustani. Sen sijaan vähin äänin pakkasin pienen laukun, jonka sisällöllä minun olisi tullava toimeen niin Gretna Greeniin asti kuin vihkimisen yli ja ehkä ensimmäisessä omassa kodissani. Samalla koetin olla ajattelematta äitiä ja isää, veljiäni ja kotia, kaikkea sitä, mistä nyt luopuisin. Ehkä iäksi, Rose! Ja sinä tiedät, miten kova olen ikävoimään!

Nukkumaan mentäessä toivotin vanhemmilleni hyvää yötä erityisen hellästi. Äiti katsoi minua vähän pitkään, hän tuntee tyttärensä liian hyvin ollakseen huomaamatta, että jokin painoi mieltäni. Mutta sain pidetyksi ilmeeni kurissa siihen asti, että olin omassa huoneessani ja heittäydyin vuoteelle itkemään. Onnestako vai surusta, sitä en tiedä.

Puolenyön jälkeen näin ikkunastani, miten reki ajoi kuutamossa maantietä pitkin. Kuunvalo oli huolestuttavan kirkas, vaikka toisaalta nyt Tomin ei ollut tarvinnut syyttää lyhtyä, joka olisi voinut paljastaa meidät.

Hän pysähtyi portille. Vielä viimeisen kerran minä katsahdin ympärilleni rakkaassa kodissa, sitten otin pienen laukkuni ja juoksin ovesta ulos ja pihan yli.

Tom nousi reestä auttaakseen minut tavaroineni kyytiin ja peitelläkseen minut lämpimästi tuota hirvittävän pitkää ajomatkaa varten. Puristin hänen kättään ja hain lohtua hänen

vakaasta katseestaan, sillä vasta nyt oikein käsitin, mitä olin tekemässä.

Ja silloin kuului ääni, joka huusi nimeäni.

Hengähdin kauhistuneena. Se oli Jim, joka oli tulossa tallista. Omien huolteni keskellä en ollut laisinkaan muistanut, että tamma oli sairas ja että Jim oli isälle luvannut käydä sitä yöllä katsomassa.

Jim on nyt kuudentoista, ja hänellä on aivot — valitettavasti. Hän juoksi pihan halki ja oli reen luona ennen kuin ehdimme Tomin kanssa tehdä tai sanoa mitään.

-Mitä te aiotte? hän kysyi, vaikka näin, että hän huomasi laukkuni. -Mihin te olette menossa?

-Ei se kuulu sinuun, sanoin tiukasti. -Mene maata ja ole vaiti.

-Cathy, älä tee typeryyksiä, Jim sanoi lujalla äänellä ja kuulosti äkkiä aivan Walterilta. -Älä tee mitään, mitä katuisit!

-Älä sinä sekaannu tähän, Tom sanoi. -Ole hiljaa ja anna sisaresi itse päättää.

Jim mulkaisi häntä.

-Ja minä kun luulin, ettei ylämaalaistapoihin enää kuulu morsiamenryöstö, hän tokaisi, sillä viime ajat hän on lukenut kaikenlaisia kammottavia historiallisia ryöväritarinoita. -Mikä vika on Glen Longin pappilassa?

-Sinä et ymmärrä, Tom sähähti.

-Ymmärrän sen verran, että jos miehellä on kunnialliset aikeet, hänen ei tarvitse karata tiehensä keskellä yötä, sanoi veljeni aikavasti. -En minä kuvitellut *sinua* arkajalaksi!

Näin, miten Tom punastui kiukusta ja aikoi sanoa jotakin, mutta samassa kuulin isän äänen.

-Kuka siellä! hän huusi, ja näimme hänen seisovan talon avoimella ovella tohveleissaan ja yönutussaan ja myssyssään, haulikko kädessään.

Hän näytti näin jälkikäteen ajatellen lähinnä koomiselta, rakas isä kulta, mutta sillä hetkellä minä olin varma, että sydämeni pysähtyisi. Tätä menoa koko kylä olisi kohta hereillä

todistamassa, että Cathleen Clarke oli aikonut karata Gretna Greeniin Thomas Stewartin kanssa!

Seuraavien tuntien tapahtumista minä säästän sinut, Rose kultaseni. Itsekin ne mieluusti unohtaisin. Epäilen, että ellen olisi jo seitsemäntoista, olisi isä antanut minulle selkään korkeimman omakätisesti, mutta nyt hänen täytyi tyytyä sanoihin. Tosin Tom sai niistä myös osansa. Hän ei ollut selvästi enää vähääkään ”asiallinen nuori mies” isän silmissä!

Kun isä ajoi minut ulos salista jatkaakseen Tomin sättimistä kahden kesken, jouduin äidin puhutteluun. Ja siitä en enää selvinnyt murtumatta. Hän ei korottanut ääntään eikä moittinut minua ankarin sanoin, kuten isä, mutta hänen lempeytensä ja surunsa oli vieläkin kauheampaa kestettäväksi.

Voi Rose, miten minä olin saattanut edes harkita aiheuttavani vanhemmilleni sellaisen häpeän, että karkaisin naimisiin! Miten olin saattanut suostua ajatukseen, joka olisi tuonut niin paljon murhetta sekä omaan kotiini että Kuusikukkulalle! Sopertelin äidille puolustukseksi jotakin siitä, miten Tom luopuisi talosta veljensä hyväksi, mutta äiti ei tahtonut edes kuulla.

Loppiaisaamu jo lähes sarasti, kun Tom ajettiin tiehensä ja minut määrättiin huoneeseeni. On käsittämätöntä, että kaiken tämän jälkeen kykenin nukahtamaan, mutta niin kävi. Heittäydyin vuoteelleni aikoen itkeä onnettomuuttani, ja kun avasin silmäni, oli jo täysi päivä.

Äiti seiso i vuoteeni vieressä. Hänen lempeään kosketukseensa olin herännyt.

-Sinulle on vieraita, Cathy, hän sanoi.

En todellakaan kaivannut vieraita! Olin vielä matkapuvussani, joka oli pahasti rypistynyt uneni aikana, kasvoni olivat itkusta kirjavat ja hiukseni aivan sekaisin. Mutta äiti komensi minut pystyyn, auttoi minua siistiytymään ja ajoi minut sitten alas portaita kuin lampaan.

Alhaalla eteisessä seiso i kaksi pitkää, vaaleaa nuorta miestä. Molemmat tervehtivät, sitten äiti nyökkäsi Tomille ja tämä seurasi häntä arkihuoneeseen. Kauhukseni minut jätettiin

kahden Geordien kanssa. Voi Rose, ehdin ajatella tuhat ajatusta!

Seisoimme siinä hetken kiusaantuneina, sitten Geordie sanoi yksinkertaisesti:

-Anna anteeksi, Cathy.

Tuijotin häntä aivan tyrmistyneenä. Mitä hän puhui?

-Anteeksi kaikki raukkamainen käytökseni, Geordie jatkoi. - Se, etten antanut Tomille tietoa rukkasistani. Ja se, että melkein ajoin hänet tekemään typeryyksiä.

Änkytin jotakin ja tajusin hierovani pukuni nauhakoristeita käsissäni kuin ujosteleva lapsi.

-Minä vain... minusta vain... Geordiekin alkoi änkyttää. - Minä en vain sietänyt sitä, että hän saisi kaiken! Talon, ja sinut...

Aioin sanoa, että sen tähden Tom olikin ollut valmis luopumaan talosta, mutta Geordie vaiensi minut ja jatkoi:

-Minä olen joskus pitkävihainen, vaikka et ehkä sitä usko. Nytkin, vaikka Annie... Hänen äänensä pehmeni. -Cathy, Annie on parasta, mitä minulle on tapahtunut pitkään aikaan.

Sain vihdoon sanotuksi pelänneeni, että hän yritti vain kostaa minulle Annie-paran kautta. Hän tunnusti nöyrästi niin olleenkin aluksi.

-Mutta nyt... En vaihtaisi häntä kehenkään. Geordie hymyili, ja minä hymyilin, enkä loukkaantunut ollenkaan, tunsin vain suunnatonta helpotusta.

Rohkaistuini ja kysyin, minkä ihmeen tähden hän oli ylipäättään ajanut Tomin ”melkein tekemään typeryyksiä”. Hän näytti nololta ja tunnusti, että ei ollut vielä aivan selvinnyt Kuusikukkulan menetyksestä.

-Mutta sinullahan on oma tilasi, sanoin moittien. -Talo, jossa saat elää kuten haluat. Talo, johon viedä Annie!

-Mutta se ei ole minun sukutaloni, hän huomautti.

-Onko väliä sillä, missä talossa asuu, jos siellä saa olla rakkaimpansa kanssa? minä kysyin.

Hän huokasi vähän, katsoi sitten minuun taas ja sanoi:

-Cathy, kun minulle tänä aamuna selvisi, mistä Tom oli ollut valmis luopumaan tähteni – kodistaan, kunniastaan, perheestään – vaikka ei sinusta – minä kaduin moniakin asioita. Mutta minä myös iloitsin. Sillä viis talosta, viis sinustakin, kunhan minulla on tuollainen veli.

Minkä lämpimän läikähdyksen tunsinkaan sydämessäni! Ja yhtäkkiä tajusin, Rose, että ellei Tomia olisi – mutta hän on, ja hänestä en luovu, koska ei hänkään luopunut minusta – saattaisin jopa kuvitella kiintyväni *tuohon* Geordieen. Mutta minun ei onneksi tarvitse enää miettiä tällaisia, ei kaiken sen jälkeen, mitä hän sanoi Anniesta!

Samassa arkihuoneen ovi avautui ja isä ja Tom tulivat ulos. Ja sitten, Rose – no, tiedäthän sinä, mitä sitten tapahtuu, kun kihlaus on julkinen, ei minun tarvitse sitä sinulle kertoa! Ja niin pyörryksissä ja onnellinen olen, että tuskin osaisinkaan.

Kihlauksestamme tulee pitkätkö, sillä isä ei salli minun mennä naimisiin vielä aikoihin ja lisäksi Tom haluaa saattaa lukunsa loppuun. Voi olla, että joudumme odottamaan vuoden tai puolitoista. Mutta en välitä siitä. En välitä siitäkään, että hän lähtee kohta taas Edinburghiin, sillä nyt hän kirjoittaa, nyt hän muistaa minut, nyt hän *on* minun!

Tiedäthän, että minulla on aina ollut tapana pilata loppiaispäivä murehtimalla, miksi joulukuukin aina menee ohi. Mutta tänä vuonna en murehtinut mitään, sillä koko elämäni tuntui olevan yhtä suurta, kimaltavaa joulujuhlaa.

Tom oli meillä koko päivän, ja meillä oli niin hirvittävästi puhumista ja kertomista toisillemme, ja minä tunnen hetki hetkeltä häntä kohtaan yhä vain syvemmin ja lämpimämmin. Miten syvästi ja lämpimästi lopulta vielä tunnenkaan! Ja kun hän sitten lähti ja suuteli minua eteisen naulakon suojassa, olin niin onnellinen, että kyyneleet nousivat silmiin.

Me menemme aikanaan naimisiin, ja minä muutan Kuusikukulalle hänen vaimonaan. Ajattele, Rose, *tuohon* suureen taloon, joka on kuin luotu juhliin ja jossa on niin paljon hauskoja huoneita! Ehkä me saamme lapsia, ehkä minulla on joskus tyttäriä, jotka istuvat sen yläkerran suuren

huoneen ikkunalaudoilla tietämättä, miten suuri merkitys niillä oli heidän äidilleen. Kunpa heistä tulisi yhtä onnellisia kuin minä olen!

Ja olen päättänyt mielessäni, että jos meitä siunataan pojalla, hänestä tulee Jim-veljeni kaima. Sillä ellei Jim olisi nähnyt meitä ja tullut pitämään sen verran kovaa meteliä, että isä heräsi, ei tilanteemme olisi ratkennut tällä tavalla. Olen kiitollinen pikkuveljelleni lopun ikääni.

Nyt tämä on siis julkista ja saat kertoa kenelle tahdot kaiken muun, mutta soisin, ettet hiiskuisi kenellekään, miten me olimme karkaamassa. Pidetään se salaisuutena, jonka voin ehkä joskus vuosien kuluttua kertoa tyttärelleni opettavaisena tarinana.

Rakkaimmat terveiseni sinulle, kultainen Rose, ja miehellesi ja vanhemillesi.

Sinua syleillen
onnellinen Cathleen

~*~*~*~

Tämä oli viimeinen Bettyn joululahjoista teille.

Toivottavasti olette pitäneet niistä.

Alkuperäinen tarkoitukseni oli kirjoittaa teille tarinoita vain jouluksi. Kun tarinasuoni sitten sykki suorastaan pelottavan voimakkaana, jatkoin uuteenvuoteen. Ja sen jälkeen olo oli niin haikea, että tahdoin tehdä vielä yhden tarinan loppiaiseksi.

Mutta mistä aiheesta? Muistin, että nythän Betty ja myrskyn vuodet on jo loppunut, joten voisin kirjoittaa jotakin tulevasta. Mutta se on kuitenkin liian vaarallista, sillä jos joskus jatkaisin alkuperäistä tarinaa, voisin olla liemessä juonen suhteen yhden joulukertomuksen takia!

Facebookissa oli vitsailtu siitä, miten Betty-tarinaa voisi lähteä viemään taaksepäin, ellei enää jatkoa tulisi. Päätin, että on vihdoinkin aika kertoa, mitä Bettyn äidin maininnat omasta nuoruudestaan lopulta pitävät sisällään.

Tiedämme, että Geordie Stewart oli kosinut nuorta Cathyä aikanaan, ja että tämä pari vuotta sen jälkeen vihittiin Tomin kanssa, mutta että nuoripari oli sitä ennen jostakin syystä karkaamassa Greta Greeniin. (Paikkakunta oli Skotlannin Las Vegas, jossa naimisiin pääsi ilman holhoojan lupaa, ja sinne vaelsi karanneita nuoria pareja koko Britanniasta.)

Toisaalta asiaa oli sopivan vähän, mutta toisaalta aivan liikaa. Pitäisi varoa, mitä langanpäitä heittelee noin huolimattomasti! Mutta toisaalta oli jännittävää päästä käymään 1870-luvun lopun Kuusikukkulalla ja Glen Longissa ja tavata myös edellinen sukupolvi, joka ei Bettyssä esiinny. Sainpa mukaan tarinaan vielä erään yläkerran kamarin ikkunautoineenkin.

Meillä kaikilla on hauska taipumus unohtaa, että myös vanhempamme ja isovanhempamme ovat olleet nuoria ja tehneet omat typeryytensä. Siksikin tätä tarinaa oli lopulta hyvin hauska kirjoittaa. Sukelsin ihastuneena tuon ajan pukumuodin pariin ja koetin vielä kielenkäytössäkin ottaa huomioon, että nyt elettiin aikaa melkein neljännesvuosisata ennen kuin pääsimme seuraamaan Bettyn päiväkirjoja.